

Kurzus előadója: Kulcsár Szabó Ernő
Kurzus megnevezése: Történet – esemény – médium
Kurzus megnevezése angolul: Narrative – event – medium
Kurzus kódja: BMA-IROD-120.1
Kurzus helye és ideje: Sze, 10:00-11:30 A/329
Oktató elérhetősége: email: ksze@t-online.hu honlap: www.aitk.hu fogadóóra: szerda 13.00-14.00

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, német
Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, német
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): írásbeli dolgozat (ca.20.000 karakter), szóbeli referátum
Követelmények: Aktív szóbeli közreműködés, önálló szövegfeldolgozás, egy-egy nagyobb témakör írásbeli vagy szóbeli összefoglalása

<p>Kurzus leírása, tematikája:</p> <p>A kurzus ama kérdés főbb összefüggéseinek a felderítésére törekszik, hogy a kulturalitás milyen mediális körülményei között mennek végbe és értelmezhetők <i>az irodalom történései</i> (a mű kiváltotta esztétikai tapasztalat performatívumától az ún. irodalomtörténeti jelentőségű eseményekig). A szeminárium annak előzetes tapasztalatából indul ki, hogy bár eredet tekintetében az irodalom és a művészetek nem tekinthetők közvetlenül kulturális „terméknek”, az azonban, hogy mindkettő a mindig mediális közvetítésű emberi világtapasztalat és –megértés változó, történeti formáiba van beágyazva, szükségessé teszi annak vizsgálatát, hogy az – önállóként csak a 18. század végére kialakuló – irodalomrendszer viselkedése miért tesz hiábavalóvá minden olyan definíciós kísérletet, amely az irodalom formalizálható lényegének meghatározására irányul. A kurzus külön figyelmet szentel az irodalmi mű megértési eseményét konstituáló olyan, nem-hermeneutikai (vagyis: materiális) tényezőknél is, amelyeknek a szerepét (a hangoltság diszpozícióitól az olvasás nem-választható érzelmi, szomatikus effektusaiig) rendre elhanyagolta a történeti irodalomkutatás – és mint az „affekció nyelveit” a „szellemi” irodalomértés járulékos tényezőiként vette csupán figyelembe.</p> <p>Mivel a kurzus eredményessége bizonyos meghatározó szövegek átfogó, szisztematikus értelmezésén múlik, ezúttal a megszokottnál kisebb számú olvasmány képezi a félév anyagát, melyek értelmezése olykor két szemináriumi alkalmat is igénybe vehet.</p> <p>Kurzushoz tartozó kötelező irodalom:</p> <p>Friedrich Nietzsche: A hatalom akarása és az igazság. In: Nietzsche: Az értékek átértékelése. Bp.: Holnap 1994, 65-90.</p> <p>Martin Heidegger: A művészet eredete és a gondolkodás rendeltetése. Athenaeum 1991/1, 67-80.</p> <p>Martin Heidegger: A világkép kora. In: Uő.: Rejtekkutak. Bp.: Osiris 2006, 70-102.</p> <p>Martin Heidegger: Kérdés a technika nyomán. In: Tillmann J. A. (szerk.): A késő újkor józansága II. Bp.: Göncöl 2004, 111-134. (Lehetőleg azonban az eredeti: Heidegger: Die Frage nach der Technik. In: Uő.: Die Technik und die Kehre. Stuttgart: Klett-Cotta 1962, ill. későbbi kiadások), 5-36.)</p> <p>Martin Heidegger: A műalkotás eredete. Bp.: Európa 1988</p> <p>Paul de Man: Irodalomtörténet és irodalmi modernség. In: Uő.: Olvasás és történelem. Bp.: Osiris 2002, 73.97.</p>

Carl Dahlhaus: A zene „megértése” és a zenei analízis nyelve. *Alföld* 2001/10, 96-105.
Reinhart Koselleck: Ábrázolás, esemény és struktúra. In: *Uő.: Elmúlt jövő.* Bp.: Atlantisz 2003, 163-178.
Paul Ricoeur: Idő és elbeszélés. In: Gyurgyák János – Kisantal Tamás (szerk.): *Történetelmélet II.* Bp.: Osiris 2006, 920-931.
Gyáni Gábor: Történelmi esemény és struktúra. *Történelmi Szemle* 2011/2.
Hans-Georg Gadamer: Igazság és módszer. Bp.: Osiris 2003 (2. kiad.), 410-420.
David E. Wellbery: Az írás külsődlegessége. In: Bónus T. – Kelemen P. – Molnár G. T. (szerk.): *Intézményesség és kulturális közvetítés.* Bp.: Ráció 2005, 416-430.
Hans Ulrich Gumbrecht: Anyagiságok / nem-hermeneutikai / jelenlét. In: *Uő.: A jelenlét előállítása.* Bp.: Ráció 2010. 11-24.
Helmuth Plessner: A sírás és a nevetés eredete. *Lkkt [Legkisebb közös többszörös]* 2002/3.
Hans Ulrich Gumbrecht: Hangulatokat olvasni. *Prae* 2013/3. 9-25.
Hans Ulrich Gumbrecht: A médiatörténet mint az igazság megtörténése. *Prae* 2013/2. 49-71.

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

Heidegger: *Was heißt Denken?* Tübingen: Niemeyer 1997

Gumbrecht: *Stimmungen lesen.* München: Hanser 2011, 7-36., 99-111., 168-174.

Niklas Luhmann: Az írás formája. In: Bónus T. – Kelemen P. – Molnár G. T. (szerk.): *Intézményesség... 431-454.*

Megjegyzés: Az előadások február 18-án kezdődnek!

Rendszeresen szükséges technikai eszközök: laptop, kivetítő